

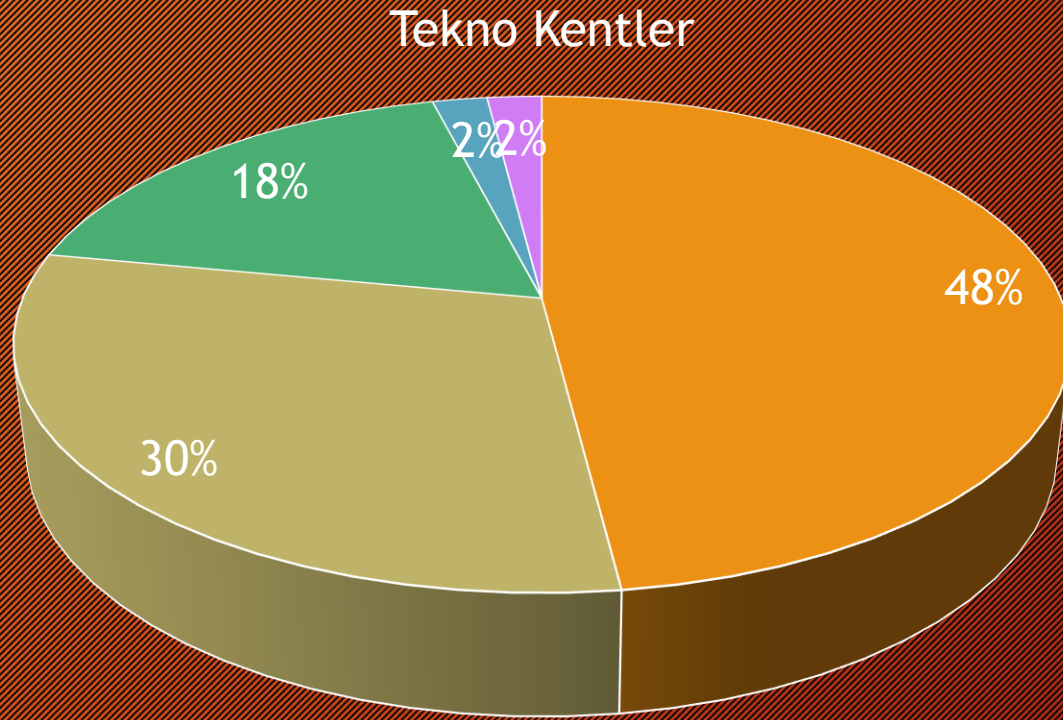
TEKNOKENT'TE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALARIN VERGİSEL AVANTAJLARI

Doç. Dr. Ersan ÖZ
SMMM Selçuk GÜLTEN

DÜNYA'DAKİ TEKNOKENTLER

- Rakamlarla Dünyadaki Teknokentler
- Dünyada'ki teknokentlerin sayısı kuluçka merkezleri ile birlikte 4000'in üzerindedir.
- Bu Teknoparkların çoğu 80'li yılların ikinci yarısında kurulmuştur.
- %83'ü kar amacı gütmeyen yapılardır. %62'si bünyesinde kuluçka birimi barındırmakta, %70'i kamu yatırımı ile kurulmuş, %73'ü arsa kiralayarak kendini idame ettirmektedir.
- Teknokent firmalarının %26'sı bilişim teknolojilerinde, %20'si biyoteknolojide, %19'u elektronik, %8'i çevre, %6'sı ileri malzeme, %5'i kimya, %9'u tarım ve %7'si diğer sektörlerde faaliyet göstermektedir.
- Teknokent şirketlerinin %51'i hizmet, %18'i sanayi ve %26'sı ar-ge şirketi olarak tanımlanmaktadır.
- Teknokent şirketlerinin %89'u KOBİ niteliklidir.

DÜNYA'DAKİ TEKNOPARKLARIN KURULMA DÖNEMLERİ

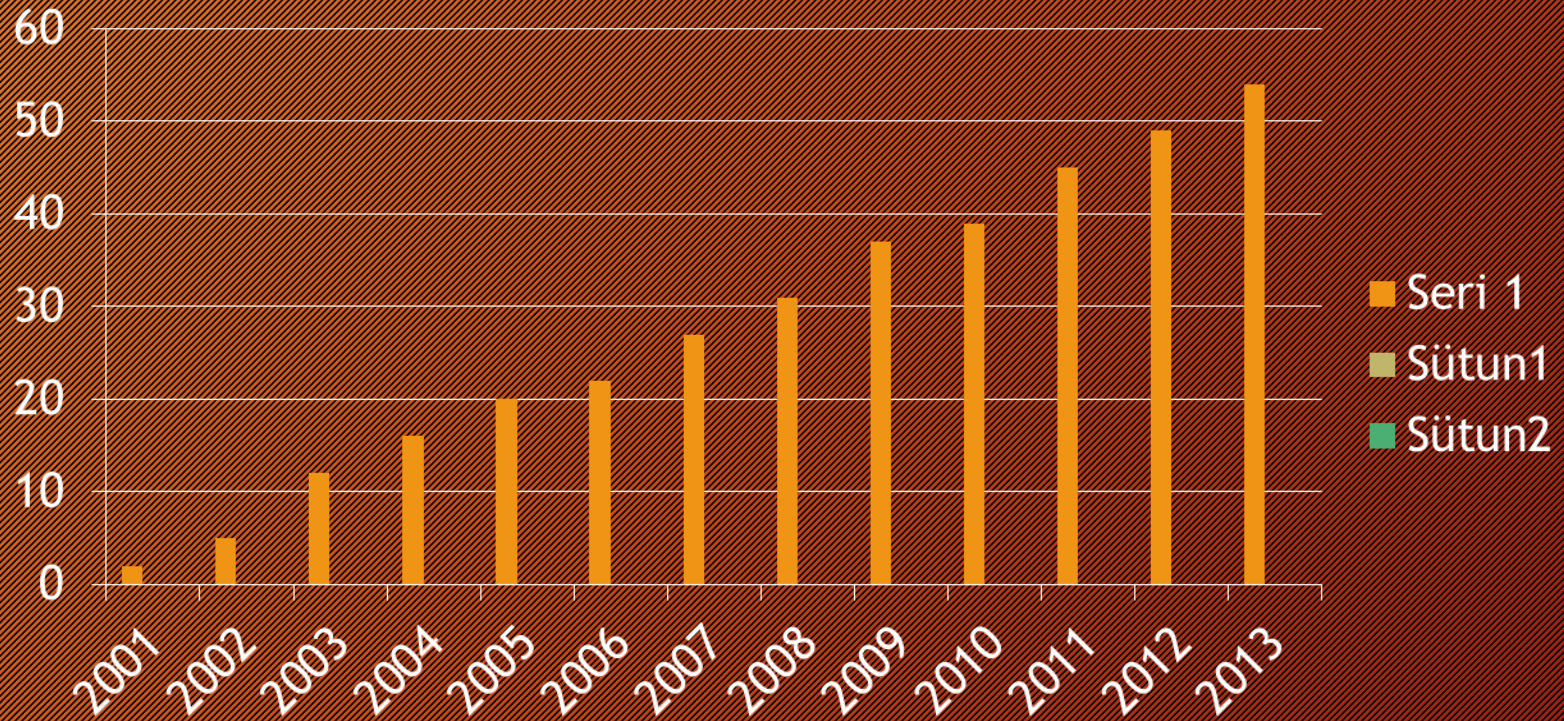

■ 1990-1999 ■ 1980-1989 ■ 2000- ■ 1970-1979 ■ 1960-1969

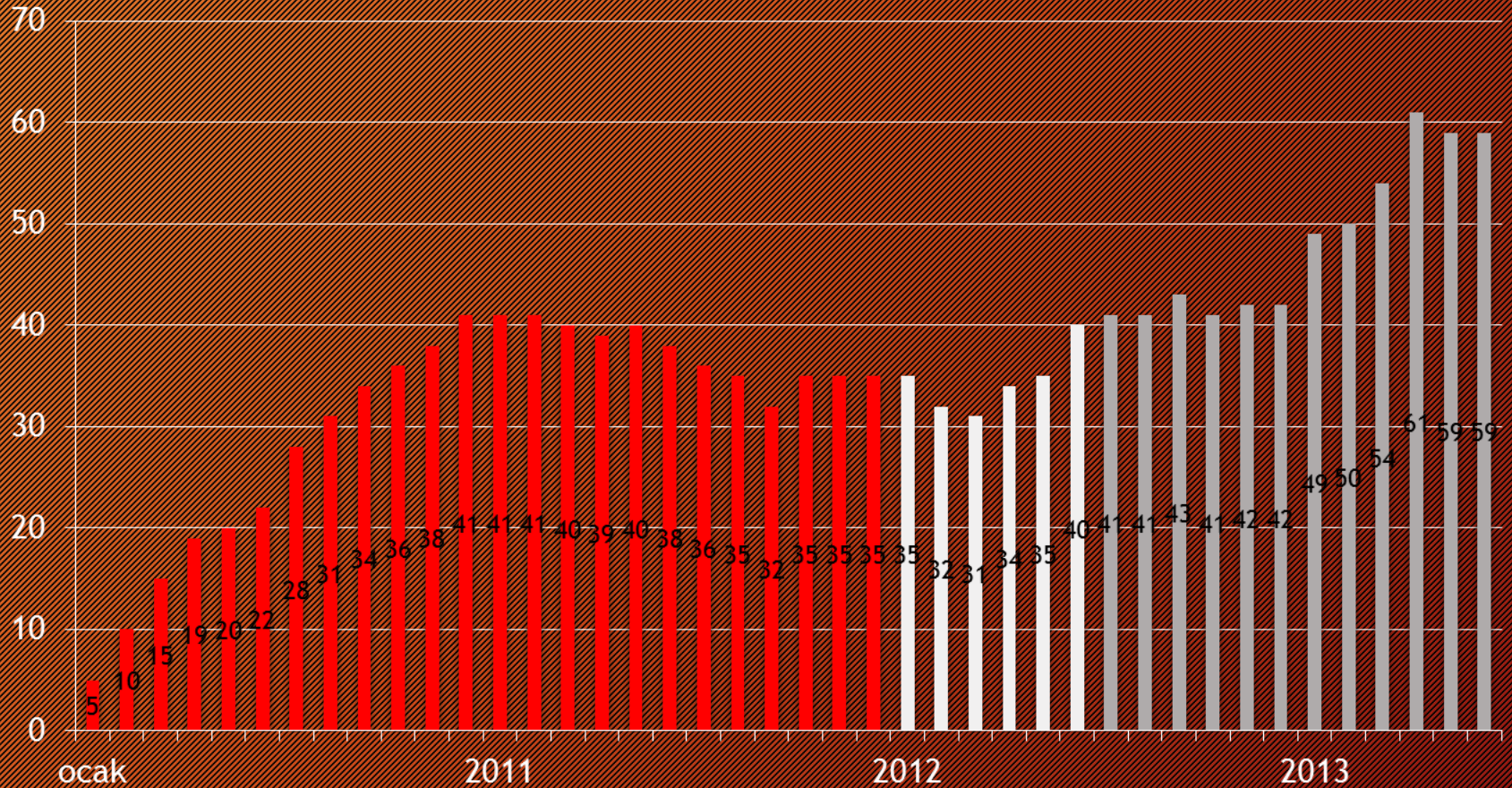
TÜRKİYE'DE TEKNOKENTLER

- Teknopark kavramı 1990'ların sonlarında Türkiye gündemine girmiştir.
- Üniversitelerin liderliğinde Teknokentlerin oluşumunu teşvik etmek için, T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bazı yasal düzenlemeler yapmıştır.
- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu 2001 yılında yürürlüğe girmiştir.
- 2001 yılından bu yana Türkiye'de 54 Teknopark kurulmuştur.

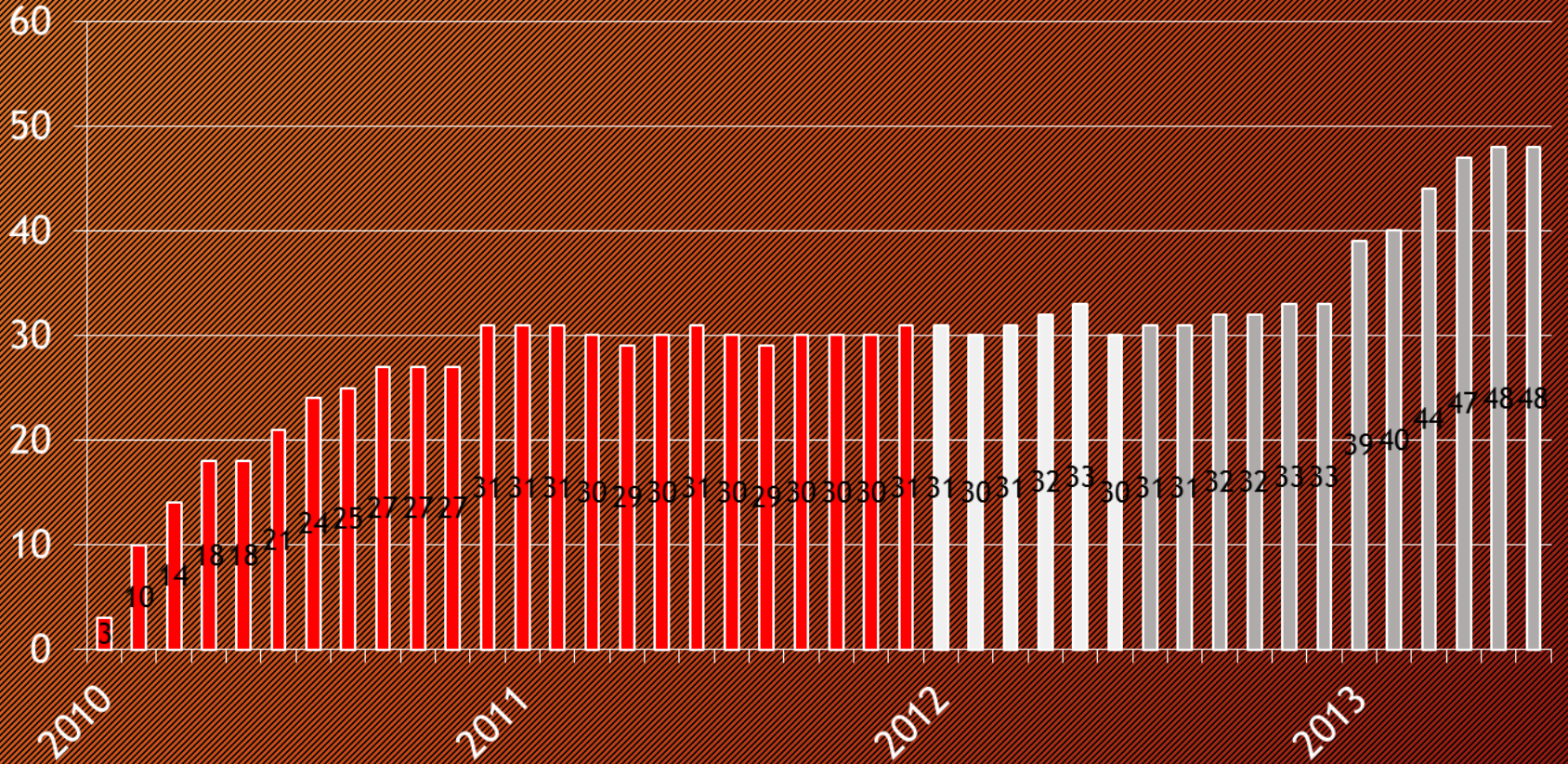
TÜRKİYE'DE TEKNOKENTLER

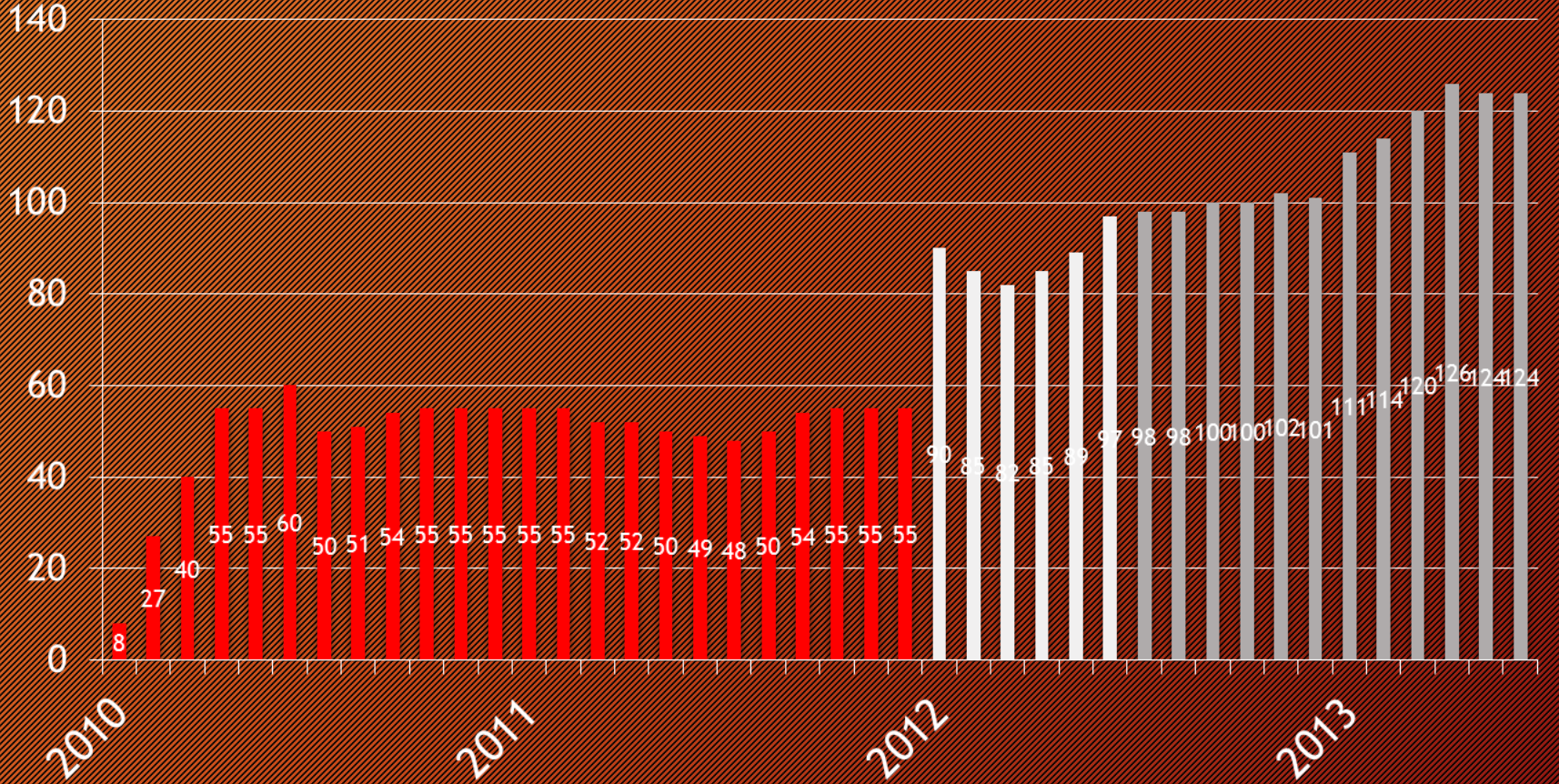
PAMUKKALE TEKNOKENT FİRMA SAYISI

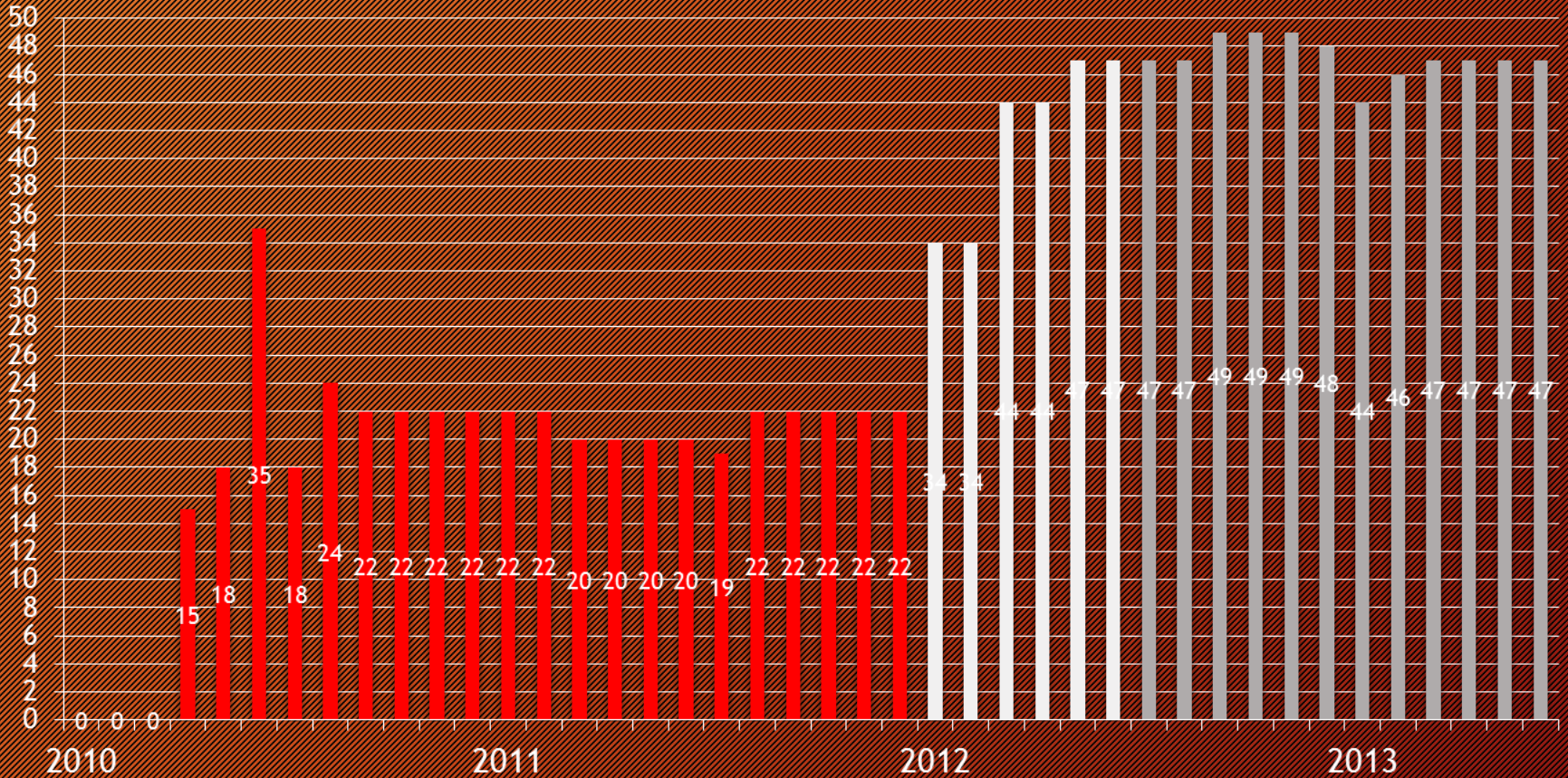
PAMUKKALE TEKNOKENT ONAYLI PROJE SAYISI

PAMUKKALE TEKNOKENT ÇALIŞAN PERSONEL SAYISI

PAMUKKALE TEKNOKENT ÇALIŞAN DESTEK ALAN PERSONEL SAYISI

AR-GE VE BÜYÜME İLİŞKİSİ

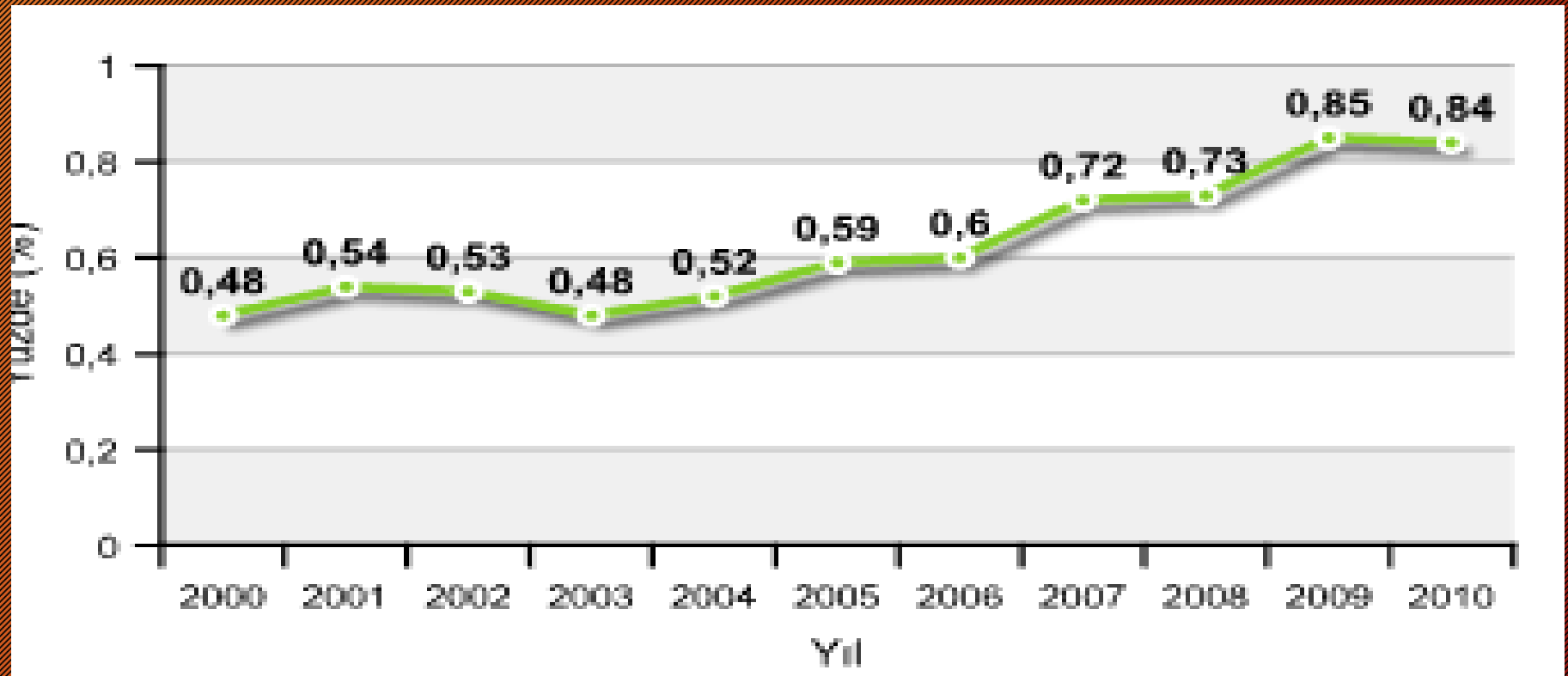
- Literatürde AR-GE yatırımları ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmalar mevcuttur. Ulku 1981-97 dönemlerini alarak OECD ülkelerinden 20'si ve OECD üye olmayan ülkelere 10'u için panel data tekniğini kullanmıştır. Hem OECD ülkeleri hem de OECD ülkelerinden olmayan ülkelere yenilik ile kişi başına GSYİH arasında pozitif güçlü bir ilişki bulunmuştur. OECD ülkelerinde yenilikler ise AR-GE yatırımları tarafından desteklenmektedir (Ulku, 2004: 27). Wakelin (2001) 170 İngiltere firması için AR-GE harcamaları ile verimlilik arasındaki ilişkiyi incelemiştir. AR-GE harcamalarının verimlilik büyümesini etkilemede pozitif yönde ve anlamlı olduğu sonucuna varmıştır. Griffith vd. (2004) Yu-ming vd. (2007) Çin ülkesi için AR-GE ve GSYİH arasındaki ilişkiyi eşbütünleşme ve nedensellik yöntemi ile araştırmışlardır. Sınama sonucunda AR-GE ve GSYİH arasında uzun dönemli eşbütünleşme ilişkisi olduğu gibi, AR-GE'den GSYİH'ya doğru iki yönlü nedensel ilişkinin varlığı tespit edilmiştir. Sadraoui ve Zina (2009) 23 ülke için Genelleştirilmiş Momentler Yöntemi ve panel veri sınamalarını uygulayarak AR-GE ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiye bakmışlardır. Tüm ülkelere her iki değişken arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir.

AR-GE VE BÜYÜME İLİŞKİSİ

- 2023 yılında ülkemizin ilk 10 ekonomi arasına girebilmesi ve diğer ulusal hedeflere (yerli otomobil, yerli uçak, yerli helikopter vb.) ulaşılabilmesi için Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedeflerinin aşağıdaki şekilde belirlenmesi kararı alınmıştır.
- Ar-Ge harcaması/GSYİH: % 3
- Özel sektör Ar-Ge harcaması/GSYİH: % 2
- Araştırmacı sayısı: 300 bin8
- Özel sektör araştırmacı sayısı: 180 bin

AR-GE VE BÜYÜME İLİŞKİSİ

Ar-Ge harcaması/GSYİH: % 3 hedefi için mevcut durum

TEKNOKENTLERİN ÖNEMİ

- ❖ Türkiye'nin gelişmiş ilk 10 ekonomi arasında girme ve 2023 yılına kadar yıllık ihracatını 500 Milyar Dolar yapma isteği teknoloji ihtiyacını arttırmıştır.
- ❖ Bu hedeflere ulaşabilmenin olmazsa olmaz koşulu rekabet avantajı sağlamak, ileri teknoloji ürünleri geliştirerek yurtiçi ve yurt dışındaki Pazar paylarımızı arttırmaktan geçmektedir.
- ❖ Ar-Ge harcamalarının, yatırımlarının artırılması, ileri teknoloji üreten firmaların büyüyüp güçlenmesi artık temel hedeflerimizden biri haline gelmiştir.
- ❖ Teknoloji geliştirme bölgelerinde, Teknokentler'de faaliyet gösteren firmalara yönelik bir takım vergisel avantajlar sağlanması da zorunlu olmuştur.

TEKNOKENTLERDE HUKUKSAL ZEMİN

Ülkemizde AR-GE Faaliyetlerine Yönelik Vergisel Avantajları Düzenleyen Temel Kanunlar,

- 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu
- 5746 sayılı Araştırma Ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
- Bu Kanunlarda Değişiklik Yapan Diğer Kanunlar (6170 Sayılı Kanun Gibi)

TEKNOLOJİ BÖLGESİ

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;

Teknoloji geliştirme bölgesi: Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir Üniversite veya ileri teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsünün olanaklarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri, geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda buldukları, aynı Üniversite, ileri teknoloji enstitüsü ya da ARGE merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi veya bu özelliklere sahip teknoparkı ifade etmektedir.

AR-GE

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;

Araştırma ve geliştirme (AR-GE): Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yazılım dahil yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları ifade eder.

TÜBİTAK'a göre AR-GE terimi üç faaliyeti kapsamaktadır: Temel araştırma, uygulamalı araştırma ve deneysel geliştirme.

İNOVASYON

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;

İnovasyon: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen mevcut pazarlara başarı ile sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün ya da mal, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticeleri olarak tanımlanmaktadır.

İngiliz dilinde yenilik manasına gelen bu kavram, değişen rekabet ortamında mücadele edebilmek için işletmelerin ürünlerini, üretim yöntemlerini ve hizmetlerini sürekli olarak değiştirmesi ve yenilemesi olarak ifade edilebilir.

KULUÇKA MERKEZİ - TTO

- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;
- Kuluçka merkezi : Yeni işletmeleri geliştirmek amacıyla; girişimci firmalara ofis hizmetleri, ekipman desteği, yönetim desteği, mali kaynaklara erişim, kritik iş ve teknik destek hizmetlerinin bir çatı altında tek elden sağlandığı yapılardır.
- Teknoloji transfer ofisi (TTO): Teknoloji geliştiricisi AR-GE kurum ve kuruluşları ile sanayi kesimini veya diğer teknoloji kurum ve kuruluşları arasında bilgilendirme, koordinasyon, araştırmayı yönlendirme, yeni AR-GE şirketleri kurulmasını teşvik etme, işbirliği geliştirme, fikri mülkiyet haklarının korunması, pazarlanması, satılması, fikri mülkiyetin satışından elde edilen gelirlerin yönetilmesi konularında faaliyet gösteren ofislerdir.

Uygulama-Odaklı
Araştırmalar, Yeni
Fikirler, Ar-Ge Projeleri

Üniversite Sanayi
İşbirliği
Stratejik AR-GE çalışmaları

Ticari Ürün
Uygulamaları, Ar-Ge'nin
Hayata geçirilişi

Büyüme,
İhracat Artışı,
Rekabet
Avantajı

Üniversiteler
Akademisyenler
Araştırma Görevlileri
Uzmanlar
Öğrenciler
Mezunlar
Araştırma Merkezleri
AR-GE Personelleri
Araştırmacılar

Teknopark

Teknokent, Laboratuvarlar,
Kütüphaneler

Uluslararası İşbirlikleri

Teknoloji Transfer Ofisi
(TTO)

Teknoloji İşbirliği Ofisi

Ön Kuluçka, Kuluçka
Programları

Diğer Destekler, Vergi
Avantajları

Endüstri

Sanayi Şirketleri
Bilim Şirketleri
Pazarlama Şirk.
Reklam Şirk.
Fabrikalar

Profesyonel Danışmanlık Şirketleri

GENEL TEKNOPARK OLGUSU

GENEL TEKNOPARK PLANI

INSAN KAYNAKLARI

BİLİM
PARKI

TEKNOLOJİ
PARKI

İŞ
İNKÜBATÖRÜ

ARAŞTIRMA
PARKI

YENİLİK
MERKEZİ

BÖLGESEL POTANSİYEL

A
R
A
Ş
T
I
R
M
A

G
E
L
İ
Ş
T
I
R
M
E

E
N
D
U
S
T
R
İ

BEYİN GÖÇÜ

Beyin göçü iyi eğitim görmüş, kalifiye ve yetenekli işgücünün yetiştiği az gelişmiş/gelişmekte olan bir ülkeden gelişmiş bir ülkeye akışı/göçü olarak tanımlanabilir.

Kıt ve sınırlı kaynakları ile yetiştirdiği değerli beyinleri kaybeden az gelişmiş/gelişmekte olan ülkelerin beyin göçü nedeni ile gelişmeleri daha da yavaşlarken, gelişmiş ülkelerin yetişmiş beyinlere daha yüksek ücret ve daha iyi olanaklar sağlaması ile gelişmeleri daha da hızlanmaktadır.

Beyin göçü ülkeler arasındaki gelişmişlik farkının daha da artmasına neden olmaktadır.

BEYİN GÖÇÜNÜN NEDENLERİ-1

I)Ekonomik Nedenler

- Düşük ücret politikası varlığı,*
- Vergi oranlarının yüksek olması,*
- Ekonomik istikrarsızlık varlığı,*
- Gelecek endişesi olması.*

II)Bilim ve Teknoloji Politikalarındaki Yanlılıklar

- Ar-Ge'ye önem vermeme,*
- Bilim ve teknolojiye değer vermeme,*
- Fikir üretiminin ve buluşun para etmemesi ve desteklenmemesi,*
- Ar-Ge alt yapı eksikliği,*
- Ar-Ge yatırım teşvik azlığı,*
- Ar-Ge yatırım yardımı azlığı,*
- Ar-Ge vergi indirimlerinin yetersizliği.*

BEYİN GÖÇÜNÜN NEDENLERİ-2

III)Eğitim Sistemindeki Çarpıklıklar

- Kişibaşına en az eğitim harcaması yapan ülke olmamız,*
- Ulusal gelirden eğitime ayrılan pay Dünya ortalaması %5.2 iken bizde %2.2 olması,*
- Kalıcı milli eğitim politikası yokluğu,*
- Eğitimde fırsat eşitsizliği oluşu.*

IV)İşsizlik

- Üniversite mezunlarının %70'inin meslekleriyle ilgisiz işlerde çalışması,*
- En fazla işsizliğin Üniversite mezunları arasında olması,*
- İş bulamama.*

V)Yabancı Dilde Eğitim

- Yabancı dilde eğitim beyin göçünde katalizör görevi görmesi,*
- Yabancı dilde eğitim batıya bedavaya insan kaynağı üretir*

KİMLER TEKNOKENT AVANTAJLARINDAN YARARLANABİLİR?

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre; sağlanacak olan vergisel avantajlardan,

- Teknokent Yönetici Şirketi
- Teknokent'te Faaliyet Gösteren Firmalar/ Teknokentte yeni kurulmuş olan işletmeler
- Teknokentlerde Çalışan (Akademisyenler Dahil) Personel

İSTİSNA UYGULAMASININ KAPSAMI-1

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;

- ✓ Yönetici şirketlerin elde ettikleri kazançlar
- ✓ Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu bölgedeki a) yazılım b) Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar 31.12.2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.
- ✓ Bölgede çalışan (öğretim üyeleri dahil) AR-GE personeli ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2023 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır.

Not 1: Muafiyet kapsamındaki destek personelinin sayısı AR-GE personeli sayısının %10'unu aşamaz.

İSTİSNA UYGULAMASININ KAPSAMI-2

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;

- ✓ İstisna, bir kazanç istisnası olduğundan parasal bir üst limiti bulunmamaktadır. Yani 1 milyon TL gelir bile elde edilse tamamen vergi dışı olacaktır. Bu sebeple Teknokentlere vergisi bulunmayan bölge de denilir.
- ✓ İstisna kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen hasıllardan bu faaliyetler nedeniyle yüklenilen gider ve maliyet unsurlarının düşülmesi sonucu bulunacak kazancın tamamı istisna olacaktır.

İSTİSNA UYGULAMASININ KAPSAMI-3

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;

- ✓ Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükelleflere, istisnadan yararlanan AR-GE projeleriyle ilişkin olarak, TÜBİTAK ve benzeri kurumlar tarafından hibe şeklinde sağlanan destek tutarları ile diğer kurumların bu mahiyetteki her türlü bağış ve yardımları da Teknokentlerde elde edilen gelirler gibi gelir vergisi veya kurumlar vergisi matrahına dahil edilecek ve istisnadan yararlandırıldığı için vergi ödenmeyecektir.

MÜŞTEREK GİDER VE AMORTİSMANLAR

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre;

Müşterek Giderler: İstisna kapsamına giren faaliyetler ile bu kapsama girmeyen işlerin birlikte yapılması halinde, müşterek genel giderlerin bu faaliyetler ile ilgili olarak cari yılda oluşan maliyetlerin birbirine oranı esas alınarak dağıtılması gerekir.

Müşterek Amortismanlar: Mükelleflerin istisna kapsamına girmeyen faaliyetlerinde müştereken kullandığı tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortismanlarının ise bunların her bir işte kullandıkları gün sayısına göre dağıtımının yapılması gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ-I

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan Ar-Ge Firmalarının kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri

- * sistem yönetimi,
- * veri yönetimi,
- * iş uygulamaları,
- * internet, mobil, askeri komuta kontrol uygulama yazılımı veya sektörel yazılımlar şeklindeki teslim ve hizmetleri de katma değer vergisinden istisnadır. Yani hem gelir ve kurumlar vergisi hem de KDV istisnası bulunmaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ-II

- ❖ KDV istisnası da parasal bir istisna olmayıp kazançla bağlıdır. Yani 1.000.000 TL fatura da kesilse istisna kapsamında ise KDV olmayacaktır.
- ❖ İstisnaya konu bu işlemlerle ilgili yüklenilen katma değer vergilerinin mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesapladıkları katma değer vergisinden indirmeleri mümkün değildir.
- ❖ Ayrıca indirilemeyen katma değer vergisi işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınabilecektir.

DAMGA VERGİSİ İSTİSNASI

Ar-Ge Kanunu'nun 3 üncü maddesinin 4 numaralı bendi gereğince Ar-Ge faaliyetleri nedeniyle düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır.

İstisnanın amaçları dışında kullanılması halinde (şartların ihlali veya teşvik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması) 6183 sayılı Kanun hükümlerince tahsilat yapılacaktır.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

AR-GE SAYILAN FAALİYETLER

- Bilim ve teknolojinin gelişmesini ve yeni teknik bilgilerin elde edilmesini sağlayacak,
- Yeni yöntemlerle yeni ürünler, madde ve malzemeler, araçlar, gereçler, işlemler, oluşturacak veya sistem geliştirilmesi, tasarım ve çizim çalışmaları ile yeni teknikler ve prototipler meydana getirilmesi
- Yeni ve özgün yazılım faaliyetleri,
- Yeni üretim yöntem, süreç ve işlemlerinin araştırılması veya geliştirilmesi,
- Mevcut ürünlerin maliyetini düşürücü, kalite, standart veya performansını yükseltici yeni tekniklerin teknolojilerin araştırılması.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

AR-GE SAYILMAYAN FAALİYETLER

- Pazar araştırması ya da satış promosyonu,
- Kalite kontrol,
- Sosyal bilimlerdeki araştırmalar,
- Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri,
- İcat edilmiş, geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,
- Biçimsel değişiklikler
- Bilimsel ve teknolojik yenilik doğurmayan rutin faaliyetler
- İlk kuruluş aşamasında kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,
- Proje sonucunda geliştirilen ürüne ilişkin fikri mülkiyet haklarının korunmasına yönelik çalışmalar,
- Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

AR-GE İNDİRİMİ

GVK'nun 89. maddesi uyarınca; mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcama tutarlarının % 100'ü oranında hesaplanacak "AR-GE indirimi",

Yıllık beyanname üzerinde indirim konusu yapılacaktır.

Faydalanılamayan indirim izleyen yıla devredemez. 500 ve üzerinde tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden AR-GE merkezlerinde ilgili yıl yapılan AR-GE ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı da indirim konusu yapılabilir. Proje başlangıç yılında bu haktan faydalanılmaz.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

AR-GE İNDİRİMİ

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesi uyarınca; mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcama tutarlarının % 100'ü oranında hesaplanacak "AR-GE indirimi", Yıllık beyanname üzerinde indirim konusu yapılacaktır.

Faydalanılamayan indirim izleyen yıla devredemez. 500 ve üzerinde tam zaman eşdeğer AR-GE personeli istihdam eden AR-GE merkezlerinde ilgili yıl yapılan AR-GE ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı da indirim konusu yapılabilir. Proje başlangıç yılında bu haktan faydalanılmaz.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

AR-GE İNDİRİMİ DESTEKLERİ

* 98/10 sayılı Tebliğ çerçevesinde DTM tarafından, AR-GE niteliğine sahip olduğu tespit edilen projeler için

- Giderlerin belirli bir oranı hibe
- Geri ödeme koşuluyla sermaye desteği sağlanabilir.

Bu mevzuat çerçevesinde hibe şeklinde sağlanan destek tutarları, diğer kurumlardan bu mahiyette sağlanacak her türlü destek tutarları, ticari kazancın bir unsuru olarak kazançta dahil edilecektir. Maliyetleri, bu tür desteklerle karşılanan AR-GE harcamaları da Ar-Ge indiriminin hesabında dikkate alınacaktır.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

AR-GE İNDİRİMİ YMM RAPORU

- AR-GE indiriminden yararlanan mükellefler, YMM tasdik raporunu süresinde bağlı buldukları vergi dairelerine verecektir.
- Söz konusu raporun süresinde verilememesi halinde ise AR-GE indiriminden yararlanılamayacaktır.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

GELİR VERGİSİ STOPAJI TEŞVİKİ

- Teknoloji merkezi işletmelerinde çalışan,
- AR-GE merkezlerinde iş gören,
- Kamu kurum ve kuruluşları ve uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen AR-GE ve Yenilik Projelerinde hizmet sunan,
- Rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan,
- Teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan AR-GE ve Destek Personelinin bu görevleri ile ilgili ücretlerinin doktoralı olanlar için % 90'ı, diğerleri için % 80'i gelir vergisinden istisnadır.

ÖĞRETİM ÜYELERİNE AVANTAJLAR

GELİR VERGİSİ STOPAJI TEŞVİKİ

- Öğretim elemanları Üniversite Yönetim Kurulu izni ile yaptıkları araştırmalarının sonuçlarını ticarileştirmek amacı ile bu Bölgelerde şirket kurabilmekte, kurulu bir şirkete ortak olabilmekte ve/veya bu şirketlerin yönetiminde görev alabilmektedir.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile Üniversite personelinin Bölgede yer alan faaliyetlerde araştırmacı ve idari personel olarak hizmetine ihtiyaç duyulanlar, çalıştıkları kurumlarının izni ile sürekli veya yarı zamanlı olarak çalıştırılabilirler. Yarı zamanlı görev alan öğretim üyesi, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi ve uzmanların bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirler, Üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur.
- Ar-Ge harcaması yapması gereken araştırma görevlisinin fotokopi çekecek, kitap alacak parası yok...Halbuki rahat rahat ar-ge harcaması yapabilmeli ve yaptığı harcamanın tamamını brüt ücretinden düşebilmelidir

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR-1

- ✓ Evraklarınız muhasebeye gönderilirken mutlaka Teknokent veya AR-GE Faaliyetlerine ilişkin gider faturaları ayrıca belirtilmelidir.
- ✓ Teknokent kazanç istisnası kurumlar vergisi beyannamesinin “Zarar Olsa Dahi İndirilecek İstisna ve İndirimler” tablosunda yer alan “Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazançlar” satırına yazılması gerekmektedir.
- ✓ Kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından kesinlikle indirilemez.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR-2

- ✓ İstisna kazancın ve kurumlar vergisi matrahının tespiti açısından, Kanun uygulaması kapsamında bulunan ve bulunmayan hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi ve istisna kapsamında olan faaliyetlere ait hasılat, maliyet ve gider unsurlarının, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi gerekir. Muhasebe kayıtlarınızın mutlaka bu şekilde ayrı ayrı organize edilmiş olması gerekmektedir. Bilanço, gelir tablosu ve mizanlarınız bu hususlar dikkate alınarak oluşturulmalıdır.
- ✓ Nakitlerin değerlendirilmesi sonucu oluşan faiz, repo ve benzeri gelirler ile istisna kapsamındaki faaliyetler dışında kalan alacaklardan kaynaklanan kur farkları, istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR-3

- ✓ Teknoloji geliştirme bölgelerinde yazılım ve AR-GE faaliyetinde bulunan şirketlerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı, transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle istisnadan yararlanabilecektir.
- ✓ Üretim ve pazarlama nedeniyle doğan kazancın diğer kısmı ise istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.

5746 SAYILI KANUN UYGULAMASI

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR-4

- ✓ AR-GE harcamalarının Vergi Usul Kanununa göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilecek, bir iktisadi kıymet oluşmaması halinde ise doğrudan gider yazılacaktır. (5746 m.3/1)
- ✓ Hammadde ve diğer malzeme stoklarından AR-GE faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler AR-GE harcaması kapsamındadır. Stoktaki ilk madde ve malzeme için AR-GE indirimi hesaplanması mümkün değildir.

TEKNOKENTLERDEKİ FİRMALARA GEREKEN HİZMETLER

- Danışmanlık Hizmetleri
- Kuruluş danışmanlığı
- İş planları
- Teknoloji danışmanlığı
- Mali danışmanlık
- Denetim
- Hukuk danışmanlığı
- Muhasebe işlemleri
- Reklam ve pazarlama danışmanlığı

Teşekkürler ...

ÖZ MALİ DANIŞMANLIK
VE ÖZEL EĞİTİM A.Ş.

www.ozmalidanismanlik.com